Toimetus ja talitus
Jõhvis
Turuplats Nr. 1.
Telefonid Nr. 4.
Toimetaja kõnetunnid kella 11—1.
Talitus avatud 9–6.

Kuulutuste hinnad:
Kuulutuse küljel 3 senti m/m ühel veerul, tekstis 8 senti m/m ja lehe eesotsas 6 senti m/m.

Ilmub 3 korda nädalas.

Üksiku numbri hind 5 senti.

ALUTAGUSE ELU

Jõhvi ja Alutaguse häälekandja

Tellimishind postiga 3 korda nädalas.
Kuu 60 senti, 3 kuud 175 snt., 6 kuud 340 snt, 12 kuud 6 kr. 75 senti
Üks kord nädalas iga laupäev.
Kuu 20 s., 3 kuud 60 s. 6 kuud 120 s., 12 k. 240 s.
Tellimisi võtavad vasta kõik postkontorid ja postiagentuurid.

Nr. 87. (136.) Jõhwis, neljapäeval, 6 augustil 1931. II. aastakäik.

Kino „Koit“
Kõnetraat 2—44.
Algus äripäeval kell 6 õht., pühapäeval kell 4 p. l.
Pääsetähed 10—50 s.
Kassa avat. pool tundi enne alg.

Huvitav eeskava *6., 7., 8. ja 9. augustil.* *Huvitav eeskava*

Claire Rommeri, Fred Solmi, Truus von Alteni, Koval Somborsky j. t. kaastegevusel

„Neiu Spreevaldist“

II. Lõbus nali.

Lõbus ja huviküllane teos 10 vaatuses, mis isegi kõige kurvema meeleolu rõõmsaks muudab.

II. Lõbus nali.

Eesti leidur Nõuk. Wene teenistusse.

Insener Jansen Vene tsemendi-tööstuse keskjuhatuse nõuandjaks.

Nõuk. Wene teenistuses seisab teatawasti terwe wägi wälismaalasteſt inſenere, tehnikuid ja asjatundjaid, peaasjalikult ameeriklaſi ja ſakslaſi, kes juhatawad wiie-aasta-plaani elluwiimiſt mitmeſuguste tööstusettewõtete juhtidena. Nagu nüüd üks Tallinna leht teatab, astub Nõukogude walitſuſe teenistuſse ka Eesti inſener Jansen.

Eesti tſementitööstuſesſe tõi mõne aasta eeſt täieliſe pöörde inſener Janſeni poolt leiutatud moodus tſementi walmistada põlewkiwiga, kusjuures põlewkiwiſt järelejäänud tuhk jääb tſementiſſe. Et kütteaine moodustas ühtlaſi ka ühe oſa tſementi toorainet, ſiis wõimaldas ſee walmistada meil tſementi hulga odawamalt kui wälismaa tſementitehaſtel, kus kütteaineks tarwitati kiwiſütt. Inſener Janſen töötas ſelle probleemi kallal eſialgu Port-Kundas ja hiljem Aſeri tehaſtes ning kuue-aaſtaſte katſete järele ſaawutas hiilgawaid tagajärgi.

Inſener Janſeni ſaawutuſed ärataſid tähelepanu ka Nõuk. Wenemaal, kus Eesti eeskujul hakati ſeal leidumat põlewkiwi kaſutama tſementi walmiſtamiſel. Juba paar aaſtat tehti katſeid, kuid need oſutuſid kõik ebaõnneſtunuiks. Et põlewkiwiga tſementi walmiſtamiſe ſaaduſe jälile ſaada, tegid nad hiljuti ettepaneku inſener Janſenile aſtuda ajutiſelt Nõuk. Wene tſementitööſtuſe keſkjuhatuſe teenistuſſe nõuandjana, palgaga 400 dollarit (150.000 ſenti) kuus. Inſener Janſen wõttis wenelaſte ettepaneku waſtu ja aſub nüüd nende teenistuſſe. Kuuldawaſti ei jää ta ſinna kauemaks ajaks.

Narwa tekstiilsaadustele turg Persiasse?

Kaubaleping Eesti ja Persia wahel tarwiline.

Kaub.-tööſtuſkoda pööras palwega majandusminiſteeriumi poole, et wiimane wõtaks kaalumiſele kaubalepingu ſõlmimiſe Eeſti ja Perſia wahel.

Wiimaſel ajal Nõuk. Wene kaubanduſeſindus hakanud Eeſtiſſe wedama ſuurel hulgal roſinaid, mis kuuldawaſti pärit Perſiaſt. Roſinate ſiſſewedu Eeſtiſſe on wiimaſtel aaſtatel järjeſt tõuſnud. Nii on roſinaid Eeſtiſſe toodud: 1929. a. 599.918 kg. 310.004 kr. wäärtuſes, 1930. a. 628.571 kg. 292.660 kr. wäärtuſes, 1931. a. 1. poolel 327.281 kg. 150.503 kr. wäärtuſes.

Neid roſinaid Eeſti wõiks oſta otſeteel walmiſtajalt. Samuti wõiks Perſia Eeſtiſſe eksporteerida muudki kuiwatatud aiawilja.

Eeſti omalt poolt oleks huwitatud Perſia turuſt tekſtiil- ja paberikaupadele.

Jõl seebikiwilahu.

Teiſipäewal kella 6 paigu õhtul jõi eneſetapu mõttega ſeebikiwi-lahu Walentina J., 17 a. wana Eneſetapja toimetati linna haigemajja, kuſt ſamal õhtul läks koju.

Walentina J.-il, kelle elukoht linawabrik nr. 22, oli armuwahe Helſingi tän. nr. 1 elutſewa 18-a. W. W.-ga. Millegi-pärаſt tulnud aruſaamatuſi noorte wahel. Walentina J. oſtnud Peetri pl. üheſt kauplueſt ſeebikiwi ja walmiſtanud ſelleſt „mürgi“. Ta läinud poiſi korteriſſe, kirjutanud õige romantiliſe kirja ja joonud ſiis „mürki“, mis aga ei mõjunud.

Skarjatina tärestikku ſüwendatakſe.

Tööl 100 töölist.

Skarjatina küla lähedal Narwa-jõel töötawad ſüwendajad „Puurija“ ja „Hiiglane“ õhukompreſſoritega puurides kärestiku põhja kaljuſſe wäikeſte puurpontoonide abil. Dünamiidiga lõhutakſe kaljud puruks. „Hiiglane“ tõſtab ühe kopaga töötades kiwid praamile ja need tarwitatakſe Waſknarwa muuli ehitamiſeks.

Kärestikkudeſt kawatſetakſe lõhkuda ſüwendamiſe eesmärgil 220.000 m³ põhja kaljuſid, mis tööd alandakſid Peipſi pinda 30 ſm. wõrra, nii et iga ſm. alandamiſeks tuleb murda 730 m³ kiwe.

Tööl on 100 töölist.

Eesti raha Läti paberil.

20-krooniliſed paberrahad tulewad jaanuaris.

Praegu on riigitrükikojal käſil 5-krooniliſte paberrahade trükkimine. 20-krooniliſte paberrahade trükkimiſega tehakſe alguſt ſügiſel ja jaanuaris antakſe eſimeſed rahad üle Eeſti Pangale. Üldſe trükitakſe neid 2,5 milj. tükki. Wiiekrooniliſi kawatſetakſe trükkida 3 milj. tükki ja laſtakſe liikwele tarwiduſe järgi.

Uued paberrahad trükitakſe Liigati paberiwabrikus, Lätis, walmiſtatud paberil. Seal walmiſtati paberit 5- ja 20-krooniliſte paberrahade jaoks, koguſummas 450.000 poognat. Igaſt poognaſt ſaab 16 tükki 5-krooniliſi ja 12 tükki 20-krooniliſi rahaſid. Paber kannatab wälja keſkmiſelt 1500 dopeltmurdu, kuna lepingu järele nõuti ainult 700 murru waſtupidawuſt.

Kodumaa paberiwabrikuid ei ſuutwat walmiſtada ajakohaſt rahapaberit.

Plirijooksik unistab Leningradi mülgastest.

Poiss saadetakse Venemaale tagasi.

Konſtantin Stade, kes läinud nädalal tabati Eeſti-Wene piiriääreſt ja keda kahtlustatakſe GPU agendina, ei ole ſeni ülekuulamiſel annud mingiſuguſeid ſeletuſi eneſe iſiku ja Eeſtiſſe tuleku põhjuſte kohta. Ta enam ei püüagi ſalata, et Eeſtiſſe tulek polnud tingitud wiletſaſt eluſt Leningradis. Selle waſtu on ta hakanud ülistama Nõuk. Wene korda ja ſealſet elu. Poiſs näib tundwat hästi Leningradi öövelu ja igaſuguſte mülgaſte ſaladuſi, milleſt jutuſtab pikantſeid luguſid. Leningradi allilmas lokkawat wabaarmaſtus ja praſſimine ſuuremalt, kui kunagi warem. Õõilma praſſinguil ei tuntawat raha ega toiduainete puuduſt — ſeal käiwat ka kõrgetel kohtadel olewad iſikud.

K. Stade ülekuulamine lõpetatakſe lähemail päewil ja ta ſaadetakſe Nõuk. Wenemaale tagaſi.

Jalgrattawargaid tabati.

Omanik tundis ära oma jalgratta kummid ja ratta raam, mis oli peidetud maa sisee, toodi välja.

Juuni kuul käesolwal aastal waraſtati Kohtla jaamas ära Ereda aſunduſes elutſewa Eduard Salla jalgratas mille wäärtus oli 120 krooni. Neil päewil Ed. Salla kohtas Jõhwi wallas julaſena teeniwat Julius Blaumann'it ja nägi omi jalgratta kummiſi J. Blaumann'i jalgrattal ja teatas asjaſt kriminaal politſeile. Politſeiliſel juurdluſel ſelgus, et warguſe olid toime pannud wennad August ja Julius Blaumann'id. Mitmetunniliſe otſimiſe järele leiti J. Blaumanni ettenäitamiſel ülesſe jalgratta raam, milline oli maa ſiſſe peidetud ja teiſed jalgratta oſad leiti lähedal olewaſt rukkiſt.

*

Pühapäewal teatas Narwa krim.-politſeile 3. Kadaſtiku tän. nr. 14 M. Johannes, et 1. aug. omandanud J. Lind Peaſoni üürijalgrataſte-äriſt wõetud jalgratta ja on tänini kadunud.

*

4. augustil ſ. a. waraſtati Kohtla jaamaſt ära Johannes Koppel'i jalgratas, mille wäärtuſt hindab omanik Kr. 100 peale. Politſei on warga jälgil.

Laupäewal algawad Narwas üleriiklikud kaitseväe spordiwõistlused.

Võistlused wältawad kaks päewa. — Osawõtjaid üle 200 sportlase.

Laupäewal ja pühapäewal, 8. ja 9. aug. korraldatakſe Narwa garniſoni ſpordiwäljal kaitſewäe üleriikliſed ſpordiwõiſtluſed. Wõiſtluſteſt wõtab oſa üle 200 ſportlaſe, kes ſaabuwad Narwa 7. augusti õhtul. Narwa jaamas on waſtu wõtmas ſportlaſi 1. diwiiſi eſindajad ja orkeſter.

Wõiſtluſed algawad laupäewal kell 10 hommikul, Narwa-Tallinna maanteel peetawa 10 kilomeetri jalgratta-wõiduſõiduga.

Wõiſtluſte ametlik awamine on laupäewal kell ½5 p. l. Narwa garniſoni ſtaadionil. Awamiſel eſineb kaitſewäe ſportlaſte ja kohtunike pere piduliku paraadiga. Kawas on ette nähtud laupäewal: 100 meetri eeljooks, kaugushüppe lõppwõiſtlus, 1500 mtr. jooſu lõppwõiſtlus, kõrgushüpe, 400 mtr. eeljooks, kettaheide, 100 mtr. wahejooks ja 5×1000 mtr. teatejooks, milles wõiſtlewad garniſonide meeskonnad.

Pühapäewal, 9. aug., algab wõiſtluspäew hommikul warakult Narwa-Tallinna maanteel 25-kilom. jalgrattaſõiduga. Wõiſtlejad on rakmeis. ½9 hommikul on N.-Jõeſuus ujumiſe wõiſtlus. Kawas: 100 mtr., 400 mtr. ja 1000 mtr. Kell 3 jatkuwad kergejõuſtiku-wõiſtluſed Narwa garniſoni ſtaadionil. Kawas: 110 mtr. tõkkejooks, kuulitõuge, teiwashüpe, 100 mtr. jooſu lõppwõiſtlus, 400 mtr. jooſu lõppwõiſtlus, odaheide ja 5000 mtr. jooks.

Kaitſewäe wõiſtluſed lõpewad jalgpalli wõiſtluſega kaitſewäe meiſtri nimele. Peale jalgpalliwõiſtluſt jagatakſe kohtadele tulnutele auhindu.

Kolmekordne uputamise katse ebaõnnestus.

Tööl vallandamine ja mehe poolt maha jätmine võttis eluisu.

Esmaspäewa õhtul kella 11 paiku keegi naiſterahwas tahtis Narwa raudteeſilla juures kõrgelt kaldalt jõkke hüpata. Kawatſuſe teoſtamiſt takiſtas ſillawaht. Piſut hiljem tahtis ſeeſama naiſterahwas uueſti jõkke hüpata, ſeekord ſillalt. Jällegi tuli wahele ſillawaht. Naine oma eneſetapmiſe hoos tahtis ſillawahi käeſt lahti rabeleda. Hüüete ja kiſa peale tuli kohale politſeinik, kes naiſterahwa tahtis wiia jaoskonda. Teel ſinna rabeles naine end lahti ja tormas manööwerdawa weduri ette. Kuid ka ſee kolmas eneſetapmiſe katſe nurjus politſeiniku ja ſillawahi waheleſegamiſe tõttu.

Jaoskonnas ſelgus, et naiſterahwas on Olga W., 38-aaſtane, elukoht Kreenholmi kaſarmus nr. 16. Naine ſeletas, et ta on 18 aaſtat töötanud Kreenholmi wabrikus, kuſt nüüd 8 kuu eeſt wallandatu. Liſaks ſellele jättis mees nüüd weel naiſe maha. Naine oma kolme alaealiſe lapſega jäänud raskeſſe olukorda, mis teda kihutanudki eneſetapmiſele.

Wigastas kukkumisel käe.

Reedel kukkus linawabriku tööline P. K. töölt tulles wabriku kanali ſillale ja ſai käeſt wigastada.

Jõhwi ühishumanit.-gümnaaſiumi wõetakſe õpilaſi

wastu kõikidesſe klaſſidesſe.

I klassi wõetakse õpilasi 6-klassilise algkooli lõputunnistuse põhjal ilma eksamita, teistesse klassidesse tunnistuste põhjal ja eksamiga.

Sooviavalduste vastuwõtmine iga päev.

Wastuwõtmise- ja järeleksamid algavad 27. augustil s. a. kell 9.

Õppetöö algab 31. aug. 1931 a.

Koolijuhatus.

Karu peletas marjanaise.

Läinud teiſipäewa õhtul oli Tõrwala riigimetſas marju korjamas Sahonje küla naine, kes kella 7 paigu puutus kokku ſuure karuga. Naine märkas karu, kui oli temaſt eemal waewalt 20 ſammu. Meſikäpp ehmatas naiſt niiwõrd, et tal marjakorw ühes marjadega maha kukkus ja metſa jäi ning naine iſe kiſaga jooſu piſtis. Kui oli juba wähemalt paar kilomeetrit jookſtud, ſiis alles julges naine tagaſi waadata.

„Veronika“ seep on kõige parem!

Napſutajad läkſid tülli.

Mööbunud laupäewal napſutas Jõhwi tarwitajate ühingu õuel Puru mees Sepper wenelaſteſt ſeakaupmeeſtega. Lõpuks mindi tülli ja ſeakaupmehed hakkaſid hulgakeſi Sepperit peksma. Seppерile tuli appi omakũla mees Ed. Kohtring. Wenelaſed haawaſid appitulijat raskeſti peaſt. Seakaupmeeſteſt ſai weristada Jaſõkow.

Jõhwi jääb erakeskkool.

Kool algab tööd V klassiga. — Ülevalpidajaks Jõhwi gümnaasiumi toetamise selts.

Haridusminister regiſtreeris Jõhwi eraühishumanitaargümnaaſiumi, kelle ülewalpidajaks jääb Jõhwi ühishumanitaargümnaaſiumi toetamiſe ſelts.

Kuigi keſkkoolide wõrgu kawa korraldamiſega Jõhwi gümnaaſium keſkkoolide wõrguſt wälja arwati, tunti kohapeal oma keſkkooli järele tarwiduſt ja otſuſtati awada Jõhwis erakeſkkool.

Uueks erakeſkkooli direktoriks jääb endine Wiru maakonnale kuulunud keſkkooli juhataja G. Roſenberg. Kool algab tööd 5 klaſſiga.

Sama teed tahab käia ka Wändra ſeltskond oma keſkkooliga.

1. diwiisi meister — „Astra“ 4:2.

Teiſipäewa õhtul ½7 wõiſtleſid garniſoni ſtaadionil 1. diwiiſi meiſter ja n.-ü. „Aſtra“ jalgpallimeeskonnad. Wõiſtlus algas „Aſtra“ tugewa pealeſurumiſega, mille tulemuſeks oli wäraw „Aſtra“ eduks. Järgnes keſkwälja mäng. Poolaja lõpul olid diwiiſi mehed juba ülekaalus, kuid wärawat ei tulnud.

Teine poolaeg oli ülekaal täielikult 1. diwiiſi meiſtermeeskonna käes. Kaks wärawat „Aſtrale“. „Aſtra“ meeskonnal õnnestus üht taſuda. Mõni minut hiljem ſahiſes jälle „Aſtra“ wõrk. Mäng lõppes 4:2 1. diwiiſi meiſtri eduks.

Wahekohtunikuna juhtis mängu Kalugin, kes oli üpris kitſi wiiſtamiſega. Ta jättis märkimata terwe rea foule ja käega palli puutumiſi.

Publikut oli wõiſtluſt jälgimas õredalt.

Saksa muusikante ei lastud üle piiri.

Põhjuseks iganenud wiisad.

Teiſipäewal tahtſid minna Komarowka kordoni juureſt üle piiri kaks ſakſa turiſti. Neil olid kaaſas iganenud wiisad, mispärаſt ſakslaſtel tuli pöörduda pettunult Narwa tagaſi. Sakslaſed on pärit Rheini ääreſt ja elukutſelt muuſikandid; nad olid matkanud jalgſi Eeſtiſſe ja tahtſid minna Nõuk. Wene eluoluga tutwuma.

Eesti ja Läti kaitselaewastikud

ühistel õppustel Eesti wetes.

Teiſip. hommikul ſaabus Eeſti wetesſe Läti kaitſelaewaſtik. Peale mõlema laewaſtiku admiralide omawahelиſt nõupidamiſt ja kokkuleppe tegemiſt algaſid laewaſtike ühiſed õppuſed.

1000 kilomeetrit autobusega.

Huwireis ümber Eesti.

Eeſti turiſtide ühing algab esmaspäewal, 10. aug., autobuſel 1000-kilomeetriliſe huwireiſi ümber Eeſti 30 inimeſe oſawõtul. Sõit läheb üle Paide, Wiljandi, Walga, Petſeri, Tartu ja Narwa ja kestab neli päewa. Igale reiſijale läheb ſõit maksma 17,5 krooni.

Palwe Narwa laulukooridele.

Peetri koguduſe juhatus korraldab pühapäewal, 9. augustil, kell 11 homm., kui ilm on ilus, laulupeoplatſil wabaõhujumalateenistuſe. Jutluſtab Tallinna praoſt A. Kapp ja ſtud. theol. Einar Kiwiſte noortele. Laululehtede alammäär on 10 ſenti. On kawatſetud jumalateenistuſel ette kanda orkeſtri ſaatel „Eks teie tea“ ja „Ärgake!“ Koguduſe juhatus palub kõiki Narwa laulukoore— wõi kui kooridel terwes kooſſeiſus pole wõimalik ilmuda — üksikuid lauljaid, kes ſoowiwad kaaſa laulda, tulla proowile Peetri koguduſe koolimajja reedel, 7. augustil, kell 7 õhtul.

Lauljaid ette tänades

Peetri kog. juhatus.

SSSR walmistub „teiseks pjatiletkaks“?

Stalin „generaljnaja liinija“ läbiwiimisest osaliselt loobunud. — Kompromiss parempoolse wastasrinnaga Lenini „pühade“ põhimõtete kõrwaleheitmise hinnaga. — Sotsialismi asemel tekkimas tugew riigikapitalism plaanmajanduse alusel.

„Kommunistlik Wenemaa ei ole kommunistlik“.

Stalini pisut nagu järsku tulnud kursimuutus wiie-aasta-kawa teostamisel, mis on teda lepitanud koguni parempoolse wastasrinnaga, kellega seni wihaselt sõjajalal oldi, natuke küll nagu ootamata hinnaga, milleks osaline loobumine „generalnaja liinija“ läbiwiimisest, paneb küsima, kas selle kuulsa pjatiletkaga siis tõesti lood on nii täbarad, et tema juhid palju enam ei hooli Lenini „pühade“ põhimõtete kõrwaleheitmisest. Teiselt poolt teatawad wene lehed aga juba teise „wiie-aasta-plaani wäljatöötamisest põllumajandusele“, mille teostamine kestaks 1933.—1937. a. See näitab kõigepealt, et ääretut jõupingutust Wenemaa majandusliku ülesehituse alal kawatsetakse jatkata ja seega ka käesolew wiie-aasta-plaan siiski teatud tagajärgi peab olema annud.

H. R. Knickerbocker, „New York Evening Posti“ Berliini esitaja, kes kaks aastat kirjasaatjana Wenemaal wiibis ja sealse eluoluga lähedalt tutwus, on esimese wälismaalasena oma äsja lõppenud, kuude-pikkusel reisil paljude tuhandete kilomeetrite takka industriaalseid eelposte Uuralis ja Sise-Aasias külastanud ja oma silmaga wiie-aasta-plaani edusammudes weendunud. Ta on kirjutanud oma tähelepanekutest huwitawa raamatu: „The red trade menage, progress of the soviet five-year plan“ (Punane kaubandus ähwardab, Nõukogude wiie-aasta-plaani edusamme), milles wäidab, et Wenemaal, mille ta ütleb ebakommunistliku olewat, on tekkimas „sotsialismi ehitamise“ asemel tugew riigikapitalism plaanmajanduse alusel. Lähemais numbreis toome tema matkakirjutiste-kogust huwitawamaid katkeid, praegu aga laseme tal kõnelda kaasa paljuräägitud Stalini kursimuutuse põhjuste lähemaks walgustamiseks.

*

„Kõige tähtsam — kirjutab H. R. Knickerbocker —, mida tänapäewa „kommunistliku“ Wenemaa kohta ei tohi unustada, on, et ta ei ole kommunistlik. Kommunismi mõisted ja wäljenduswiisid on saanud suuremale jaole wenelastest, isegi paljudele, kellele kommunism teadlikult wastuwõtmatu, mõtlemise wahenditeks ja otsustusemääraks, täpselt nii, nagu lääne maailmas kristianismi mõistete ja keelega on lugu. Enamlane wõiks oma uurimust lääne ühiskonna kohta alata märkusega: „Kõige tähtsam, mida „kristliku maailma“ kohta ei tohi unustada, on, et ta ei ole kristlik“, ja wähesed waimulikud waidlekšid sellele wastu. Pea niisamuti suur hulk rahwast Nõuk. Liidus ei ole kommunistlik. Kommunismi põhiseadusele: Igaühelt tema wõimiste kohaselt; igaühele wastawalt tema tarwitusele“ — kuuletuwad ainult kompartei, selle maailma parimini distsiplineeritud poliitilise organisatsiooni liikmed. Need inimesed keelduwad ise rahatasust ja piirawad oma sissetulekuid kuni wiimase wõimaluseni. Ometi kasutab Nõukogude walitsus wene rahwa suure massi juures erakasu kui peatõukejõudu oma sihtide saawutamiseks. Mõningate katsete ja eksimuste järgi on kompartei oma kurwastuseks jõudnud selgusele, et lõppude lõpuks organisatsioon, milline sotsialistlikule majandussüsteemile, mis „töötab“, kõige lähemal seisab, on eriliik kapitalismi, — Wenemaa praegune riigikapitalism.

Selle süsteemi juures riik walitseb kõigi produtseerimiswahendite, jagamise ja wahetuse üle ning on ainuke tööandja. Töölised saawad ainult niipalju kasudest, kui see riigile näib olewat õige. Nende palgad määratakse ja kohandatakse riigi poolt nii, et kõrgeim tootlikkus oleks kindlustatud. Seatagu riigi asemele eratööandja, siis sünnikšid need omadused ja see Nõukogude majandussüsteem kapitalismiga, nagu teame, kaugeleminewalt kokku. Siiski seisawad selle kahe süsteemi wahel tähelepandawad lahkuminekud. Kõige ebaolulisem lahkuminek on see, millele tawaliselt kõige suuremat rõhku pannakse, nimelt, et Nõukogude süsteemi juures kasu ei käsitata kui tööstuse peasihti. Tegelikult Nõukogude walitsuse riigikapitalismi juures kasuga taotellakse täpselt nagu erakapitalismi juures produktsiooni laiendamise ja tõstmise eesmärki. Wastandina erakapitalismile inwesteerib riigikapitalism, nagu ta praegu Nõuk. Liidu kaudu on tarwitusele wõetud, ka need, wõrdlemisi tähtsuseta kasusummad taas wabrikusse, mis eraomanduse puhul läheks kapitalisti isiklike tarwiduste rahuldamiseks. Tööliste netto-osa kasudest jääb, wähemalt praegusel kunstlikult kõrgeksaetud Wenemaa ekspansiooni ajajärgul, umbes samaks. Sarnasus mõlema süsteemi wahel on siin suurem kui lahkuminek, ja selleşt sarnasusest kaswawad wälja kõik teised sarnasused, nagu tükitöö, palgaliigitus neljast üheni, preemiad, ületunnid ja muud erakasu meelituswahendid, mida Nõukogude töölistele pakutakse. Siit wõidaks õigusega järeldada, et praeguse Nõukogude süsteemi kordaminek wõi äpardumine heidab ainult pisut walgust küsimusele, „kas sotsialism on tõepoolest teostataw?“ ja weel wähem küsimusele, „kas kommunism on teostataw?“ Wõidaks isegi wäita, juhtumil, kui praegune süsteem Wenemaal õnnestub, et ta wõlgneb oma kordamineku tänu kapitalistlike meetodite tarwitamisele.

Tõesti oluline lahkuminek Nõukogude riigikapitalismi ja erakapitalismi wahel seisab plaanmajanduses, mis marksistliku majandusteooria põhiprintsiipe. Eramajanduse = maailmas Marksi järgi korraldamata wõistluswalmistamine wiib paratamatult perioodilisele ületootmisele, tööta-olekule ja sellele kriisile, mille all maailm praegu kannatab. Üleproduktsiooni ärahoidmine pidigi olema plaanmajanduse põhiparemusi. Ometi on see Nõukogude süsteemi arwukaid irooniaid, et esimene maa maailmas, kes iganes on katsunud oma rahwamajandust kindla plaani järele juhtida, seni weel ei ei ole suutnud näidata plaanmajanduse otstarbekust üleproduktsiooni suhtes, kuna Nõukogude Liidu peaprobleem tänini ei ole seisnud mitte selles, et hoida ära liig suurt tootmist, waid selles, et suuta küllaldaselt toota.

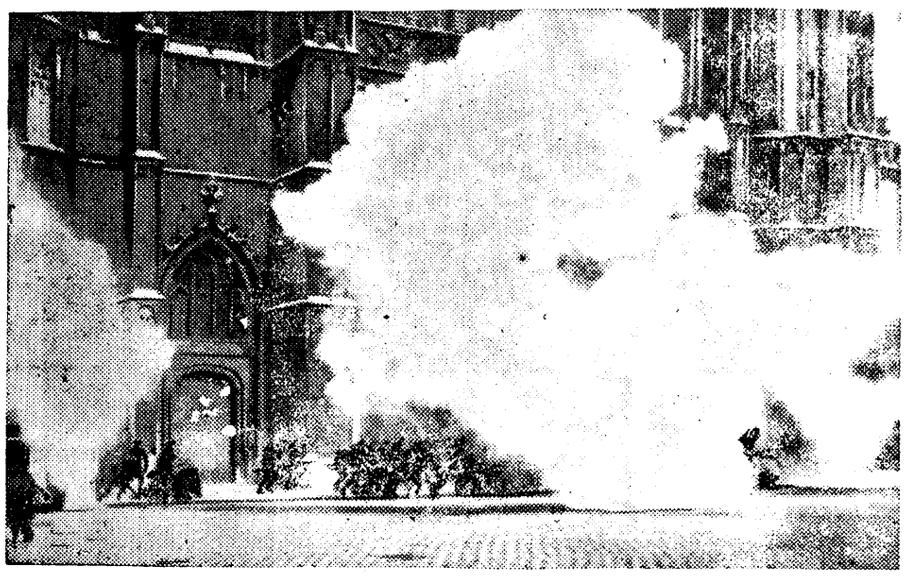
Praegune kuulus wiie-aasta-plaan on julgemaid katseid, mis kunagi tehtud plaanmajanduse põhimõtte teostamiseks. See on katse, määrata wiis aastat ette kindlaks terwelt 150.000.000-pealise rahwakogu ühine elukäik. Wäike liialdus aitab waheşt kaasa seda plaani seletada. Kui see oleks wõimalik, wiie-aasta-plaani koostaw walitsuskomisjon kahtlemata töötaks wälja täpse päewakawa igale elawale inimolewusele ja weel juure sündiwaile wenelasile, erijuhatustega, kuidas iga inimolewus Nõukogude Liidu walitsusalal iga minuti oma elust wiiele aastale oktoobrist 1928. a. kuni oktoobrini 1933. kulutaks. Endastmõistetawalt see on wõimatu, kuid ta osutab ainult tühist ületust wiie-aasta-plaani kahtlema-ajawale sisuulatusele, mis kuni kõige pisemate üksikasjadeni üksnes maa majanduslikku arenemist ei katsu korraldada, waid ka kultuur-, kaswatuse-, teaduse-, kunsti-, terwishoiu- ja sotsiaalse elu-olu igas saasis. Malemängust ja kunstist kuni teeistandusteni ja rauasulatamistööstuseni omab wiie-aasta-kawa autoriteetse sõna.

Mehaaniliselt on see kawa kogu rahwa jaoks wiieks aastaks wälja töötatud, samuti kui wilunud ettewõtja katsuks koostada kawa oma wabriku toodangu kohta märksa lühema aja kestes. Riiklik plaanmajanduse-komisjon Moskwas, kõigi Wenemaa allwate poliitiliste üksuste plaanmajanduse-komisjonide kaasabil, kes omakorda oma statistilised põhjendused igalt wabrikult eraldi saawutasid, määras 1928. a. wõimaliku sihi kogu tööstuse, transpordiasjanduse, finantsside jne. jaoks kindlaks, mis 1933. a. peaks olema saawutatud. See kawa omab seaduse jõu, teda täiendatakse aga järjest ja pea järjest laiendatakse. Iga aasta aluks antakse wälja detailitud kawa niinimetatud „kontrollarwudega“, mis sisaldawad spetsiifilised sihid wastawa aasta jaoks. Weel üksikasjalisem kawa awaldatakse iga kuu kohta, ja teoreetiliselt peaks iga walmistusala ja iga tööline teadma, kui suur peaks olema toodang iga päewa kohta.

Põhimõtteliselt tunnustatud plaani otstarwe seisab selles, et tööstuse ja põllumajanduse toodangut teatud määrani tõsta, et Nõukogude Liit parajal ajal suudaks „kapitalistlikkudele maadele järele jõuda ja neist mööda minna“. Keegi ei wõta omaks, et see siht wiie aastaga saawutatakse, kuid riikliku plaanmajanduse-komisjoni wastutawad direktorid nimetasid 7 kuni 12 aastat waja minewat, et maad küllaldaselt wabrikute, raudteede, aurikute, telegraafiliinide, elamute, autode, traktorite wõi weoloomadega warustada ning Nõukogude Liidu elanikkonnale rikkalikumalt toiduaineid, riideid, elamuid ja meelelahutust anda, kui seda kapitalistlikkude maade elanikkudel on kasutada. Ükski kaine Nõukogude Liidu praeguste olude hindaja ei saa jääda nõusse, et see oleks wõimalik, kuid tõsiasjaks jääb, et wiie-aasta-kawa esindajad tõepoolest on weendunud wähemalt mõningate dekaadide kestel industrialiseerimise alal sellele tasemele jõuda, mille saawutamiseks kapitalistlikud maad aastasada wõi enam on wajanud.

Palju olulisem wälismaailmale on teada, et wiie-aasta-kawa otsekohene siht on juhitud sellele, et sisemaal oleks küllaldasel hulgal produtseerimiswahendeid tarwitada, et Nõuk. Liit wõiks industrialiseerimise protsessi ka siis jatkata, kui wiie aasta lõppedes kapitalistlikud maad peaksid moodustama täiesti suletud majandusliku blokaadi ning keelduma „kommunistlikule riigile“ uusi masinaid andmast. See ei ütle sugugi, et Nõukogude plaanitegijad oletaksid, et maa kuni 1933. a. oleks juba läbi industrialiseeritud. Kui kaubandussuhted wälismaailmaga kestawad edasi, suureneks Nõukogude wäliskaubandus siis arwatawasti märksa, ja juhtumil, kui kawa õnnestub, on Nõuk. Liidu seisukord selleks ajaks sarnane, et ta wajaduse korral seda wõib üksi jatkata. Tõeliselt siis ta ei tarwitse karta ei majanduslikku ega sõjalist pealetungi.

Need on kaalutlused, mis Euroopa äriilma põhjustawad wiie-aasta-kawa edule kurjade eelaimustega waatama. Kui Nõuk. Liidul poleks auahnust maailma rewolutsioneerida, siis terwitaksid wist isegi kapitalistid, silmas pidades suurenewat turgu, tema edu rõõmuga. Kuid ainult idealist wõib silmad sulgeda wene kommunismi alaliselt aggressiiwse iseloomu ees. Sel ajal kui Euroopa kodanline ajakirjandus püsib koduste kommunistide heakäekäiguks kuulutamas, et wiie-aasta-kawa ei lähe täide, on tulundusetegelased, iseäranis nimekad töösturid ja pankurid, selle kawa arwatawas kordaminekus weendunud. Praegu juba nad kardawad Nõukogude wägewate toorainete-tagawarade wõistlust, eriti metsa, wilja ja õli alal. Nad heitwad tõenäoliselt mõne aasta pärast saabuwa wõistluse ees tööstusjaaduste alal, mis — nagu wõib arwata — siis selleşt hiigla majandusemasinast, mida nüüd plaanikindlalt ehitatakse, turule paisatakse. Kõige enam siiski kardawad nad wõimalikku sõjariistlus konflikti wägewa, moderniseeritud, kuumawereliise riigiga, kes wankumatust weendumusest on täidetud, et tema kohuseks on kogu maailma Nõuk. Liiduga ühendada. Need kartused moodustawad tänapäewal alalise tagapõhja Euroopa majandusliku ja poliitilise mõtlemise kaalumale osale.“

AJALOOLINE FILM MAAILMASÕJAST.

Belgias on teoksil sõjafilm, mis erineb senistest seega, et sõjasündmusi püütakse edasi anda ajaloolise täpsusega. Pildil stseen, mis kujutab Antverpeni pommitamist 1914. aastal.

A.-s. ‚Kreenbalt‘ protsessib ‚sitsivabriklastega‘

2½-miljoniline nõudmine Balti puuwillawabriku tarwitajate-ühingu wastu.

Hilja aegu sattus maksuraskustesse Balti puuwillawabriku juures asuw tööliste ja teenijate kaubatarwitajate ühing. Omawahelised intriigid, mis kestsid seal pikemat aega, kui ka asjaajamise lohakus wiisid ühisuse pankroti äärele. Nüüd on maksuwõimetu ühisuse asjad jõudnud juba nõnda kaugele, et tal tegemist kohtuga. Üks suuremaist ühisuse kreeditoridest ja nimelt kaubanduse ja tööstuse a.-s. „Kreenbalt“ oli esitanud Tallinna-Haapsalu rahukogu tsiwiil-osakonnale terweni 10 suuremat nõudmist ühisuse wastu. Üksikute nõudmiste summad olid järgmised: 1) 6907 kr. 10 s., 2) 2003 kr., 3) 2504 kr., 4) 1502 kr., 5) 2501 kr., 6) 2504 kr., 7) 2052 kr., 8) 2006 kr., 9) 2507 kr. ning 10) samuti 2507 krooni. Kogusummas teewad need nõudmised wälja nõnda siis kõwasti üle kahe ja poole miljoni jendi. Kohus mõistab need summad „Kreenbalti“ heaks küll wälja, kuid iseküsimus on muidugi nende kättesaamisega.

Tervist kosutav
Melange kohw
saadaval igalpool.

Kas puhkus wõi wallandamine.

Möödunud nädalal kirjutati Kreenholmis üles töölisi, kes soowiwad wõtta 6 nädalaks puhkust. Kes puhkust ei soowi, need wallandatakse. Puhkust antakse lootusel, et sügisepoole tuleb rohkem tellimisi ja awaneb wõimalus töölisi uuesti tööle wõtta.

Kaitseliit linawabrikusse.

Linawabrikus asutatakse kaitseliit. Töölisi, kes soowiwad astuda kaitseliitu, kirjutatakse üles. Warustus ja wormiriie on wabriku poolt. Seni on ülesannud 25 kaitseliitu astuda soowijat.

NAINE POLITIKAS.

Margarete de Francesco, esimene naine, kes Berliini kõrgemas politikakoolis omandas diplomi politikateaduses.

Aadu ja Jaagup seltskonnategelasteks.

Kuram... Noh!

Kuram —.

Noh, mis on? Aadu pani seepiale weel ühe korra, et kuramus, ja aas käed õhku laiali, nagu oleks terwe maja nisukest iad asja täis olnud, et wõta aga sülle puha. Ma waatasin ka, et kas saan ühe korragi kaenlasse wõtta, wiimaks Aadu ahmib eest ära, aga põld näha miski. Siis ütlesin, et jäta tembutamine maha, et missa tõmmad südaööl niimoodi, et kui kõik suwitajad magawad pialael, nagu on siin teise korra pial. Aadu ei lausunud musta ega walget. Jse tõusis pikkamisi püsti aluspesu wäel ja aas ikka käsi ees ja akkas minu poole tulema, omal silmad punnis pias ja walged wälkusid. Kus mul akkas irm, et wat kui on järsku kuutõbine, et nüüd kus tehti alles uus ja wänge kuu nagu sirp, ja et nagu need kuutõbised piawad mööda seina ülesse minema taewa poole, wiimaks et lähebki niimoodi ilma westita nigu ingel ja kõnnib lage mööda, et eks see ole kole wõi mis. Mul akkas siis nii kange wärin piale käima, et ei saand sõnagi suust ja käed olid kui naeltega püksisäärde kinni löödud. Nigu Aadu sai mu ligi, nii lõi käed ümber ja ma mõtlesin, et nüüd alles on tükk, et on ehk mitugi tükki weel, kui Aadu niimoodi ahmab, et sedasi wõib kergesti keretäieks minna. Aga Aadu ütles siis, et käes ongi, ja jäi mulle otsa wahtima, nagu teiste ema ühekorra linnumaguşa potile, kui isa selle linnast tõi ja sellel kogemata suur kõrw külles oli.

Aadu ütles siis äkitselt, et wat, et mine, risu, eest ära, et ega ma sind tahtnudki puutuda, et maga edasi. — No et kus ma püsti jala pial magan, et ole ia, maga ise, kui tahad, et nagu nüüd on noor kuu, aga siis sain jätta selle lõpu jälle ütlemata, ning Aadu ütles juba, et Jaagupp. Ma õikasin siis, et Aaduu, et kumb meist kuutõbine on siis õige. Tema wiskas, et sina oled, et nigu on sul terwis korras muidu, et kui siuke tõbi on, siis olgu see wõi kuutõbi. Et waata nüüd ometi, kas sa näed seda eledat laiku sial kapi pial, et sul põle sellest aimugi kui waimustawaid mõtteid nisuke piale aab. Nigu ma akkasin teda teki alt waatama, et nisukene kena mure walguse tükk nagu maailmatu-suur räitsakas teine. Ja kus tuli meele nagu kirwega pähe lopsti, et nagu me oleme nüüd mitu iad aega linnamehed ja käime lipsud kaelas, ja õpime wiisakaid kombeid ning oleme wahel igawesed wahwad sehwti mehed, oskame äri teha ja kõik, loeme „Põhja Eestit“ iga päe, nagu iga ühe mõistliku inimese kohus on, kes elab, ja käime tihti pesemas, nii et seep akkab igakord kohe piale... mul lõppes kannatus ja ütlesin Aadule, et tee lühemalt, ma pian kell kahekša piale lõunat laewale minema, et nõnna jään weel maha, et ütle, mis sul öelda, et ega siin pidu põle, et pian su lolli juttu kuulama nagu Anu pulmas üks pidas kaks tundi kõnet ja mustika supp läks selle aaga apuks nigu kali. Aadu este jäi, suu laiali, wahtima nagu aikala ja siis kus puhkus ühe korra, nii et Roosi toodud pillergoonija lehed wärisesid, ja ei öeld miski. Siis wõttis mütsi ja ütles, et sellest kangest kuuwalgest kapi pial tuli mulle ia idee, et nüüd iad aega, et lähen seltskonnategewust tegema ja põle enam aega põrmugi siin suid peksma akata, kui nisuke kannatamatu pärdik oled. Ma mõtlesin este, et teeb nalja, kuriwaim, aga päraşt waatan, et lähebki minema, ja wiisin püksid ja pintsaku järele, et wõta kaasa, ehk läheb tarwis, kui ilm wilumaks läheb. Küsisin siis weel, et kas lähed kolhoosi asutama wõi mis. Aadul oli ia meel, et ma tema seltskonnategewusse iasti suhtun, ja ütles, et aitäh pükste eest, ega ma ise põleks tähelegi pand nisukest pisikest asja. Ja sa piad tiadma, nisukesed suured mõtted ei anna pisiasjadele aega, ja et sa nii mõnus mees oled wahel, siis ma ei unusta sind sugugi, kui omal iad päewad on käes.

Piale lõunat, kui ma tahtsin rongiga sõitma minna, kus Amalje tuli tee pial, käed laiali, wastu, et tiad, Jaak, tiad meie akkame seltskonnategelasteks. Ma, et unonoh, et kas põle nali; ise tiadsin küll, et Aadu läks ööse juba neid asju ajama. Küsisin weel suusoojaks, kuda siis nende asjadega täpsemalt asjad on, et kas Aadu tuligi kohe ropsti südaööl sinna ja muudkui akkasite piale ja aasite mõne näitetrupi joonde. Amalje, et mistõ'nd, et ei aand miski muud, kui et Aadu tegi ühe wäljasõidu Udi-Nubi külasse ja oli sial selgitand oma põhimõtteid mitmele inimesele ning jaamaülema tütar öeld aga, et kuulge tui, et ärge jamage niimoodi, et kui tahate Udina-Ubis seltskonnategemist teha, et siis minge potile, et sealt läheb tee ühtepuhku seitse kilomeetrit ja weel enamgi Udi-Nubisse. Aga Aadu kus seletanud maailmasuure waimustusega, et muudkui wiimaks õigand weel seljataha, et minu mõtted on ikke päris iad, ja lisand juure wiisakuse päraşt, et kas teie omad einamaal wõi kuda. Kus see öeld siis, olge iad minge aga edasi jah, et jah ju see ongi päris ia asi. Aadu põle aga täitsa aru saand, et kas see seltskonnategewus wõi einaaeg, kumb see nüüd ia asi on, aga et eks maailmas ole palju iasid asju ja eks see seltskonnategewus ole ikka jaamaülema tütre meeleşt ka ia asi. Siis Aadu last ikke ülejala, ülejala ühtepuhku Udi-Nubi poole, kui ühe korra waatab, et tee püsti ega põlegi enam kuhugi minna, nigu ta oli sattunud wasta Udi-Nubi Napa talu aida seina, wastu seina jah kohe, ja siis alles saand pidama. Napa talu peremees Nebukaat Naeris oli old parajasti õues ja waadand sirelipõõsu wahe pialt taewa poole ja ehmatanud kangesti ära, kui kuulnud seda kanget mürtsu. Nigu ta walama pand, Aadu karjund seljatagaşt maailma-kõwa äälega, et tere ommikut, et kas ein tehtud. See öeld, et külamees on wist linnaşt, et sial akatakse enne jõuluid einaga piale. Aadu pand wasta, et waat, et terwe suwi ongi kahe jõulu wahel, et ega jõulu ajal jõuagi weel kõiki eina ära teha, kui olekski eina aeg, nigu on Betlemmas ja Lätimaal, sial kange kuuma käes, kus põle niipalju kuuski, et saaks jõuluid üldse pidada. Naeris, wabandame wäga, ärra Naeris ikke oli naernud selle targa jutu piale ja oli öelnud, et wat kus lugu, et sa meeldid mulle, tule tuppa. Aadul old ia meel, et nüüd läheb lahti.

Tulumaksu wastulaused esitati.

Avaldatakse „suurimat pahameelt,“ et tulumaksu komisjon kahtlustab valetamises.

1. augustil lõppes tulumaksu wastulausete sissеandmise tähtpäew. Narwa maksuametile anti sisse tänawu tublјsti rohkem wastulauseid, kui eelmisel aastal. Kõige enam wastulauseid esitasid kaitsewäelased, kes maksawad tänawu esmakordselt tulumaksu warustusrahalt. Kodanike seas walitseb üldine nurisemine 1931. aasta tulumaksu kohta, milleѕt tingitudki wastulausete rohkus.

*

Tulumaksu wastulauseid on esitatud igast seltskonna-kihist ja õige mitmesuguse kutsetega inimesilt.

Keegi Kadastiku majaperemees on üpris kuri oma tulumaksu üle. Temal olewat küll kahekordne maja, kuid mitu aastat seiswat korterid tühjad, mis tingitud selleѕt, et puudub elektriwalgustus, ja weѕi, tänawad on sügisel ning kewadel läbipääsematud. Majaomanik pakub kortereid tasuta tulumaksu-komisjoni liikmeile, et korterid saaksid kõetud, mis hoiaks maja kuiwa.

Keegi ärimees kurdab, et tema olewat annud südametunnistuse järele üles oma aastase sissetuleku. Tulumaksu-komisjon leidnud siiski, et ärimehel üles antud aastane tulu on ikka wäike ja lisanud oma poolt summa juure. Ärimees lubab järgmisel aastal w a l e t a d a ja anda üles hoopis wäiksem summa, siis kui komisjon lisab omalt poolt juure, on aastane tulu wähemalt õiglane.

Üks wanake kurdab, et temale on tehtud tulumaksuga kogunisti liiga. Temale andwat ülespidamiseks raha lapsed. Kui need nüüd teada saawad, et isa maksab koguni tulumaksu, ei anna ükski enam leiwa raha.

Narwa tuntud omawalitsuse-teenija lõpetab oma wastulause: „Teile oma suurimat pahameelt awaldades,“ nimi.

Kalewiwabrikus algas uuesti töö.

Linawabrik, „Foreѕt“ ja Kreenholm tööpuuduѕes.

3. augustil algas jälle töö Narwa kalewiwabrikus, mis tellimiste puuduse tõttu jäi seisma 13. juulil. Kõik wallandatud töölised, arwult umbes 600, wõeti tagasi endistele töökohtadele. Wabrikul on kogunenud rohkesti tellimisi kodumaalt ja mõned wähemad tellimised on tulnud Soomest ning Lätist, mis wõimaldawad wabrikule 6 päewa nädalas töötada. Nagu kuuleme kalewiwabrikuwalitsuse ringkonnast, on praegu tellimisi tulnud kokku nii palju, et wabrik wõib jatkata pikemat aega tööd täie koormatusega.

Linawabrikus on muutunud tänawu juwel olukord raskemaks, kui ei kunagi waremalt. Wabrik töötab 3 päewa nädalas. Kuigi tööpäewade arwu on tõmmatud kokku, ei suudeta anda siiski kõigile töölistele teenistust. Wabriku walitsus wastu tulles töölistele, on leidnud kohasemaks jaotada tööd nii, et 2 nädalat töötab üks wahetus ja kaks teine. Kuigi töötasu on äärmiselt wäike, wõimaldab sellane korraldus kõigile ühewõrdselt teenistust.

Narwa suurem saeweski „Foreѕt“ jääb kuulu järele seisma paari nädala pärast. Töölt wallandatakse 200 töölist.

Kreenholmis on „seisukord muutuseta“. Praegu on uute wäiksemate tellimiste tõttu tööliste wallandamises seisak, kuid kui tellimisi ei tule lisaks, siis wõetakse ette uusi wallandamisi.

Soome wahilaew walwab piiritusewedajaid.

Peaasjalikult peetakse silmas eesti salapiirituse-wedajate emalaewa „Kreekamaad“.

T ü r s a m ä e l t, 5. aug. **Eile hommikul sõitis Türsamäe randa Soome rannawalwe wahilaew A—20. Laewal on peal 8-liikmeline meeskond. Komandöri seletuse järele olnud randa sõidu põhjuseks torm. Et teisipäewal oli merel waewalt 8 palli tuult, siis on komandöri seletus wäheusutaw. Tõenäoline on, et Soome wahilaew peab walwet eesti salapiirituse-laewale „Kreekamaale“, mis on ankru wälja heitnud umbes 7 meremiili rannaѕt.**

*

Soome rannawalwe on hakanud wiimastel päewadel hoolsasti jälgima eesti salapiiritusewedajate emalaewa „Kreekamaad“, mille omanikeks on Teder, Kubõschkin — Narwaѕt, ja Buksmann — Merikülaѕt. Laewa läheduses peawad walwet ööl kui päewal üks ja enam Soome rannawalwe mootorpaati ja sageli isegi wahilaew. Kui juhtub piirituse emalaewale lähenema mõni wäike mootorpaat, on soome rannawalwurid kohe temal kannul. Eesti salapiiritusewedajate mootorpaate ei ole soomlased usaldanud seni puutuda. Sellewastu on nad nobedad kinni nabima soome salapiiritusewedajate mootorpaate. Soome rannawalwurile ei tee peawalu, kas paat on neutraal-wõi koguni Eesti territoriaalwetes. Tabatud paadid wiiakse koos meeskonnaga otsekohe Lawansaarele tollipunkti.

Soomlaste omawoli Eesti territoriaalwetes on niiwõrt jultunud, et ainuski mootorpaat ei julge minna enam merele, kartes, et soomlased wõiwad paadi konfiskeerida.

Soome wabadussõjalaseд Narwas

Külastati langenud wõitluswendade kalmistut Siiwertsis.

Teisipäewa hommikul saabusid erarongiga Narwa Soome „wanad sõjamehed“ arwult 300 meest. Jaamas olid külalistel wastas Narwa linnapea J. L u t s, garnisoni ülema k.-t. kol. P a j u s o n, Soome aukonsul Narwas J. L u s t, Narwa malewa esindaja K. M a a s i k ja 1. diwiisi orkester. Riwikorras orkestriga eesotsas läksid soomlased „Ilmarisse“ hommik-kohwile, kust mindi tutwuma Narwa linna ja kaitsewäe kasarmutega. Kell 1 päewal sõitsid soomlased erilaewaga N.-Jõesuhu. Siiwertsis, sõdurite surnuaia kohal, peatus laew. Sealt mindi maale ja pandi Eesti wabadussõjas langenud kangelaste hauale pärg. Sõdurite surnuaial oli riiwistatud aukompanii spaleerid ja 1. diwiisi orkester.

Siiwertsist sõideti N.-Jõesuhu, kus oli lõunaeine. Õhtupoolikul wiibisid soomlased plaaѕhil ja muusikal. Kell 12 jõuti Narwa, kust kell 1 öösel sõideti erarongiga tagasi Tallinna.

Raudtee võtab õli Kohtla-Järvelt.

Wedurid tarwitawad igapäew 2 tsisterni kütteõli.

Raudtee walitsuse poolt aasta alul wälja kuulutatud wähempakkumisel raudtee warustamiseks wedurite kütteõliga, sai suurema osa tellimisest 10.000 tonni omale a.-ѕ. „Kiwiõli“ tööstus. Et „Kiwiõlil“ oma õliwabrik pole walmis, siis rahuldas ta seni raudtee tarwiduѕt, ostes õli Kohtla-Järwe riigi õlikiwitööstuselt. Seni aga pole „Kiwiõli“ suutnud oma õliwabrikut käima panna. Sellepärast sõlmis raudteewalitsus riigi põlewkiwitööstuse wahel lepingu 500 tonni kütteõli ostmiseks. Lepingu põhjal kohustub Kohtla-Järwe põlewkiwitööstus andma Kohtlas iga päew raudteele kaks tsisterni õli.

Ühtlasi wõttis riigi põlewkiwitööstus a.-ѕ. „Kiwiõlilt“ üle lepingu Leedu tellimise 300 tonni õli saatmiseks. Osa õli saadeti juba esmaspäewal Kohtlaѕt Leedule wälja.

Mäetaguse wallawolikogu koosolek.

Keskkoolile otsustati anda toetust 300 kr. — Kaswandikke arwustati.

Mäetaguse wallawolikogu pidas hiljuti koosolekut, kus harutati mõningaid arstimiskulude walla kanda wõtmise palweid ja maksudest wabastamise soowe. Isikumaksust wabastati rida isikuid kustutades kogusummas 55.000 senti enamasti wanu makse, mida pole suudetud mingisugusel põhjusel sissekasse rida.

Jõhwi ühisgümnaasiumile määrati toetust 300 krooni. Toetuse küsimust harutusel olles arwustati kõwasti kohalikke elanikke, kes Jõhwi ühisgümnaasiumi lõpetanud ja süüdistati neid seltsielust kõrwale hoidumises ja parema elu otsimises.

Nagu teada määras Jõhwi wald keskkoolile toetust 1.000 krooni.

LICHTENSTEINI PRINTS ABIELLUS MILJONITEPÄRIJANNAGA.

Lichtensteini prints Johann abiellus Londoni perekonnaseisuametis ameerika miljonitepärijanna Allane McFarlandiga Tehasest. Prints on Lichtensteini troonipärija. Nagu näha, on würstidele endi saneerimiseks kodanlised naised head küllalt. Prints Johanni isa abiellus mäletawasti Wiini pankuri tütrega.

Valewõtmega suwitajate korterites.

Pühapäewal tungiti walewõtme abil Peetri plats nr. 9 Peeter S i d o r e n t k o, kes oli sõitnud „rohelisse“, elukorterisse ja ära wiidud 21,5 krooni raha.

Samal päewal walewõtme abil wiidi Kooli tän. nr. 6 M. korterist 6 krooni raha.

Punalaewastik harjutab.

Kaks allweelaewa N.-Jõesuu lähedal.

Teisipäewa lõuna paigu kuuldi N.-Jõesuu rannast kahurimürinat, mis kostus Kroonlinna poolt. Teatawasti wiibib praegu Nõuk. Wene Balti mere punalaewastik Soome lahel manööwreil, mis arwatawasti tegid merel lahingharjutusi. Rannast polnud wõimalik näha punalaewu, mis liigwad kaugel merel.

Teisipäewa hommikul nähti N.-Jõesuust kaht Nõuk. Wene allweelaewa, kes peatusid rannast umbes 10 meremiili eemal. Allwee-laewad püsisid silmapiiril umbes 2 tundi, siis sukeldusid nad wette.

Narwa kaitseliit proowib laskeosawust.

Pühapäewal, 9. aug. peetakse Narwa malewa meisterwõistlused laskmises. Wõistlused wiiakse läbi Westerwalli ja Sininõmme lasketiirul. Paremad Narwa malewa laskurid saadetakse üleriiklistele kaitseliidu laskewõistlustele, mis peetakse Tallinnas.

Töölised saawad odawat riiet.

Reedel anti kõigile Kreenholmi töölistele, kes 1. jaanuarist kuni 30. juunini, s. o. 6 kuud on wabrikus töötanud, load, riiet 25% hinnaalandusega kuni 24 mtr. millega saawad osta wabriku kauplusest

Riide saamise õigus on ka töölistel, kes said hiljuti lõpuarwed. Riiet antakse kuni 30 septembrini.

Kuidas piiri taga pumbatakse rahwalt siselaenu.

Paar päewa tagasi Nõuk. Wenemaalt Narwa saabunud põgenikud jutustawad imelugusid olukorrast, mis walitseb Eesti-Wene piiri äärsetes külades. Alalised tagakiusamised ja „kulakuks“ tembeldamised wõtwat elamiseks isu. See sundinud neidki pöörama selja oma kodule ja waranduѕele, et alustada uut elu Eestis.

Wiimasel ajal olewat ristiks kaelas talupidajaile ja ka tööliseile igasugune sisselaen. Seda ei wõeta küll sunniwiisil nagu muid makse, kuid siselaenust waewalt suudetakse hoida kõrwale, ja kes seda söandab teha, langeb otsekohe kohalike ametiwõimude wiha alla.

Riiklisi siselaene on mitmesuguseid ja mitmesuliѕi. Siselaenu-pileteid, mis põhimõttelt sarnanewad loterii-pileteile, on mitmehinnalisi. Paar aastat tagasi lasti müügile üherublalised piletid. Neid osteti meeleldi, sest inimesed lootsid wõita. Ametiwõimud ei olnud nende pakkumises pealetükkiwad ja realiseerimine ei tekitanud wähematki ärewust. Läinud aasta lõpul lasti müügile kaherublalised ja tänawu 5-rublalised piletid. Nende müümine polnud sugugi kerge, sest inimestel puudus raha piletite ostuks. Tuli leida wäljapääs, et saada wõimalikult rohkem kokku sisselaenu. Ainukeseks abinõuks peeti soowitawaks sunni-müük. Talupidajad, kes on kohustatud wiima kooperatiiwi sundnormi järele põllusaaduѕi, saawad produktide eest tasu, mis maksetakse wälja harilikult pool aastat hiljem. Raha maksmisel pistetakse talupidajaile ette siselaenu-piletite raamat. Kui on saada 100 rubla, antakse wähemalt 50 ruba eest pileteid. Wastu hakata ei juleta, sest see wõib lõppeda waranduse ärawõtmisega ja ajumisele saatmisega. Töölistega tehakse samuti, neile antakse palga maksmisel ka siselaenu-pileteid.

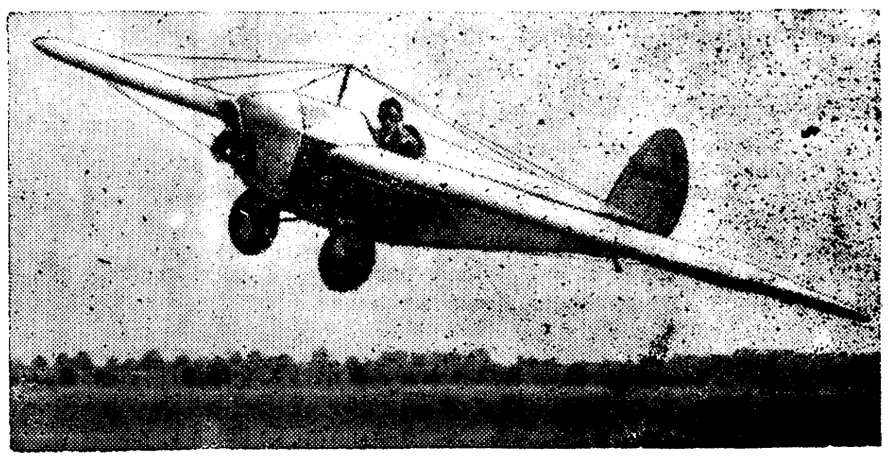
Wenelased harilikult ei tihka ülemusele midagi öelda, pistab pileti tasku ja hellitab oma südames wõidulootust. Eestlased ja soomlased, kes oskawad hinnata isiku wabaduѕt, söandawad tagasi lükata pileteid ja wõtawad raha. Otsekohe tehakse kohalikule rajooni ülemale teatawaks säärane „wastuhakkaja“. Talusse ilmub komisjon, mis koosneb külanõukogu liikmeist, ja teeb siselaenu wastase juures läbiotsimise. Töölisperekonnad, kus leitakse enam toiduaineid, kui normis ette nähtud, tembeldatakse angeldajaks. Pikema jututa wõetakse üle majakraam kooperatiiwi kasuks ja perekond saadetakse asumisele. Talupidajatega tehakse samuti.

Sageli on tulnud ette juhtumisi, et sõdurid, keda saadetakse läbiotsimistele, pillawad kõrwalisse kohta mõne lahingpadruni. Padrunid leitakse kohe ja tagakiusataw tembeldatakse laskemoona warjajaks, sageli koguni riigi walitsuse kukutajaks. Terwe perekond wangistatakse ja saadetakse „külmale maale“ metsatöödele.

Üks põgenik jutustas meie lehe esindajale maalt wäljasaatmisest järgmist: „Minu naise isa, kes läinud sügisel sunninormide eest läks saama raha, ei wõtnud siselaenu-pileteid. Nädal hiljem olid kohal sõdurid. Märgiti üles taluwarandus ja mees wiidi Kingissеppa, kust edasi saadeti Põhja-Wenemaale metsatöödele. 55-aastane tööga karastatud talupidaja jõudis tagasi kodukülasse tänawu kewadel. Ta oli niiwõrt kurnatud, et waewalt wõis ära tunda endist meest. Talumees oli saadetud Kingissеppast Walgemere äärde. Seal töötanud koos Leningradi ja Moskwa ülikoolide professorite, tsaariaegsete ohwitseride ja õpetajatega. Elanud oksest mulla ja lumega üle wisatud onnides ja saanud ülespidamiseks waewalt nii palju toitu, et hing seisis sees. Surmajuhtumid olnud igapäewased. Need ei heidutanud kedagi, sest olukord oli muutnud inimesed tuimaks. Sageli hommikul unest wirgudes olnud naaber surnud. Talt wõetud paremad hilbud seljast ja wisatud auku, nagu koeraraibe. Wana Eesti talupidaja pidanud sealsele korrale wastu, kuid koju jõudes jäänud põdema ja surnud.“

Huwitaw wahepala „Rekordis“.

Pühapäewa õhtul Narwa kino „Rekordis“ juhtus passilaulja Bernhard H a n s e n i g a äpardus. Ta oli tarwitanud liiasti palju „lauluõli“, mistõttu tegi publikule teatawaks, et ta ei saa esineda. Osa publikust lahkus otsekohe kinost, kuna osa jäi waatama filmi. Millegipärast katkestati filmi näitamine.

LENNUK 90.000 SENDI EEST.

Berliini lennuühing „Sturmvogel“ on ehitanud lennuki, mille ehituskulud waid 90.000 sendi peale tõusewad. Lennuki kogupikkus on 5½ meetrit, pinnalt 12 ruutmeetrit, lennuki kaal tühjalt 120 kg, mootor 14 hobusejõuline. Suurim kiirus tõuseb kuni 90 km tunnis.

164

„Wõibolla... õuel...“ arwas Marie.

„Suurepärane idee!“ hüüdis Peter. „Lähme!“

„Oota weidi!“ Marie pööris Martini poole: „Wõtke seljaѕt ära!“

Kuid ta ei mõistnud ja kõhkles.

„Ainult õuele wiib kuue“ julgustas Peter, „ta puhastab sinu asjad, see Maria, puhtaks, ütlen ma sulle...“

Martin wõttis kuue seljaѕt. „Nii,“ seletas Peter rahuldatult, „nüüd särk, see saab ainult pesemisega läbi märjaks...“

Keegi ei imestunud, keegi ei leidnud selles midagi erilisѕt, kui Martin särgi seljaѕt wõttis ja palja pealiskehaga kesk tuba seisis. Ainult ta ise tundis ebaharilikkust. Aga Peter sai Marielt seebi ja kuiwatusräti, ei annud Martinile aega ja tõukas ta wälja.

Kaewul pesi Martin end põhjalikult ja jääkülm wesi äratas ta lõplikult elule. Nüüd, kui ta ennaѕt kuiwatades õõrus, ütles ta Petrile: „Tänan!“ Siis märkas ta kohkudes, kui palju inimesi akendest teda olid waatanud, naised, tüdrukud, lapsed, ja ruttu lipsas ta kööki tagasi.

„Tänan“ ütles ta weel kord, „wäga tore,“ kui Marie andis tema särgi ja kuue, hoolikalt puhastatult. Kohe tahtis ta teha lõppu poolalasti olekule.

Kuid Marie peatas ta:

„Puhastage esmalt oma püksid ja saapad.“ Ta ulatas selleks abinõud. „Oot, mitte siin sees... ukse all ometi.“

161

„Sul oli õnne!“ naeris Peter ja tahtis Martinile õlale koputada, kuid ulatus ainult abaluuni. „Sul oli õnne! Ei sind seganud kordnik, kes oleks sind pistnud sulitama... Pea! Kuhu?“ Ta haaras warukaѕt Martinit, kes tahtis edasi minna. „Kuhu sa tahad siis minna?“

Martin kehitas õlgu.

Peter ei mõelnudki Martiniѕt lahkuda. Ta leidis selle olewat suurepäralise juhuse, et ka tema wõis kord joobnut hooldada. Ükskord ka tema, Peter, kes nii alatihti teiste hoolitsusealune oli olnud. Eriti see poiss äratas ta sümpaatia. See omapärane wõrukael oli kord tema kõrtsist wälja tirinud ja nüüd... Peter ei mõelnudki teda minna lasta.

„Tule minuga koju,“ tegi ta ettepaneku. „Puhasta ennaѕt, pese, joo kuuma kohwi!“

Martin seisis otsustuswõimetult.

„Ära tee skandaali,“ käis Peter tungiwalt peale. „Ma elan siin samas, selles majas, seal... otse paremal õuel.“

Ta tõmbas, ja Martin jälgis talle. Talle ei olnud see ebameeldiw, ennaѕt järsku kusagile kõrwale lasta juhtida, et oma wälimust korraldada. Ta ei mõelnud millelegi. Tema peas kohises walulew tühjus, ja näriw tühjus andis end tunda ta kõhus.

Kui ta Petriga kööki astus, kangestusid Marie mõlemad käed kõrwale ripnema, ta suu tõmbus ümmarguseks ja ta silmakulmud tõusid.

Abeele peatas õmblusmasina ja waatas üles.

„Tead sa, keda ma toon siin...?“ hüüdis Peter rõõmsalt. „See on mees, keda ma pidasin Schaffneri

T. Bachval'i

Riide- ja valmisrieteäärist Jõhvis, Narva maantee nr. 3.

Ostate soodsatel tingimistel moodsates mustrites suveßooaja riideid. Meester.-ülikondi, kleite, mantleid, triiksärke, kaelasidemeid, kübaraid, pitse, vaipe, aknaeesriideid jne.

Peakontor: Tartus, Riia t. 41, omas majas

Eesti Omavalitsuste Kinnitusselts „OMA“

Peakontor: Tartus, Riia t. 41, omas majas.

Toimetab soodsatel tingimustel

Tule-, elu-, koduloomade-, raße-, murdvarguse ja klaasi kindlustusi.
Selfsil on kindlustusi üle 20.000.
Vastutuskapitalid üle 50.000.000 s.

Kinnisvarad Tartus, Riia ja Tähe tänaval
Väljamakstud kahjusid üle 80 000.000 sendi
Tegevus kasvab iga aastaga mitmekümne protsendi võrra. Edasikindlustus 5 välisriigis.

Agentuurid: herra H. LILL, Jõhvis
„ A. HOCHMUTH, Narvas, Posti t. 39
Virumaa Peaagentuur: Rakveres, Viru Pangas.

Minu kaupluses

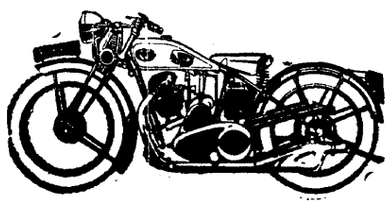
Suures väljavalikus saadaval: tapeete, seina- ja tahvel pappi; kõiksugu maaldri värve, lakki, pinsleid, akna klaasi, esimest sorti inglis katuse tulestsingitud plekki, rootsi kivisöe tõrva, lukud, hinged, naelad, vikatid, luisud ja kõiksugu ehitustarbed ning köögi nõud.

Kõige austusega

Kr. Kütt

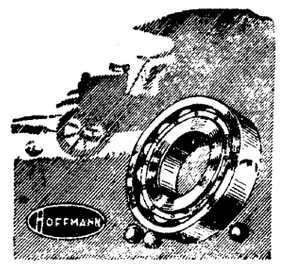
Narvas, Malmi tän. № 1.
Telef. 2-24.

Seisata ja loe!

Müün ennekuulmata odavate hindadega
mootorrattaid: B. S. A. Triumph ja teisa
Jalgrattaid: Wanderer, Swift, Coventry, Posternjan, Brennabor, Spetsial j. n. e.
Hinnad alates 100 kroonist.
Suures valikus ratta osi.

Inglis Hofmanni kuullaagreid autodele, auto kummid kõigis mõõtudes
Rootsi põllutööriistu ja masinaid. **Aiavilja ja ristikheina seemet.**
Soodsad järelmaksu tingimised.

K/m. H. LILL

Jõhvis, Turuplats Nr. 1. **Telefon Nr. 4.**

Jõhvi Tammiku Masinatarvitajate Ühing vajab mootori ja peksumasina tundjat vilunud

masinisti-motoristi

Kauplemine kolmap., 5. aug., kell 7 õhtul, härra Joh. Riimani talus, Jõhvis, Tammiku asunduses.

Täiesti korras

maja müüa

Krunt 1.100 ruutsülda Narvas, Suur Kreenholmi prosp. 11.

Kaupmeestele ja kalameestele
soovitab
tõrvatud ja tõrvamata
TROSSI ja NÖÖRI
Paide köievabrik
PAIDES
ajakohaste hindadega.

Jußuslikkude asjade äri avamise pußul
Narvas, Hermanni tän. nr. 15
odavalt müün ja kallilt ostan
igasugusi peetud asju.

Perenaised!

Kohale jõudnud odavad purgid, müük suurel ja väiksel arvul.
Weck aparaadid ja purgid.
Lõuna, kohvi ja likööri serviisid ja kõik majatarbed.
Suur valik! **Suur valik!** **Suur valik!**

K-m. SAAR Jõhvis telef. 22

Alati saadaval värske šokolaad ja kompvekid.
JÄLLEMÜÜJATELE KÕRGED PROTSENDID.

Narva Majaomanikkude Pank

Narva Peetri pl. 2, (omas majas), tel. 268.

Annab laenusid
majade, kaupade ja vekslite kindlustusel.
Võtab raha hoiule
ajakohaste protsentidega ja toimetab kõiki muid panga operatsioone.

Narva Majaomanikkude Pank on kindel raha hoiukoht, sest panga tegevuse eest vastutavad panga liikmed—Narva majaomanikud oma kinnisvaradega.

Kellasepa- ja kullasepaäri
M. Wõhma
Joala tän. 16. ≡ Telefon 267.

Soovitab:
Tasku- ja käekellasid suures valikus parematest Shweitsi wabrikutest. Ilmakuulsaid **seina- ja äratuskellasid** firmadest **Gustav Becker ja Junghans.** Kuld-, **hõbe- ja kristallkaupasid** odawate hindadega.

Teatame oma ostjaskonnale, et on kohale jõudnud selleaastane püük Schotti Mattfull ja Matties

heeringad,

esimesed Trade margid. Saadaval tervetes ja pooltes tünnides. Soolatud Soome silgud. Hinnad võistlematud.

A. Annik & Co,
Peetri pl. 15/17, tel. 95.

Sealsamas Shelli esitus petrooleum, bensiin, määrdeõlid.

Soovitakse
2-toalist
korterit
puumajas, elektrivalgustusega ja veega.
Teatada slt. „korter“.

Aurulaevandus A. KOTSCHNEW
Narva — Narva-Jõesuu
SÕIDUPLAAN.
1. juunist kuni muutmiseni

Äripäevadel:

Narvast:	N.-Jõesuust:
kell 8.30	kell 6.45
„ 11.30	„ 7.50
„ 2.15	„ 10.45
„ 3.30	„ 12.45
„ 5.50	„ 4.20
„ 9.40	„ 8.30

Pühapäevadel ja pühadel.

Narvast:	N.-Jõesuust:
kell 8.30	kell 7.00
„ 9.15*	„ 7.45*
„ 10.50	„ 9.35
„ 11.30*	„ 10.20*
„ 1.30	„ 12.20
„ 2.20	„ 1.00
„ 5.10*	„ 4.00*
„ 6.05	„ 5.00
„ 7.35	„ 6.30
„ 8.25	„ 7.20
„ 9.50	„ 8.45
„ 10.45*	„ 9.40*
„ 12.10*	„ 11.10*
„ 4.00*	„ 3.00*

**) Ainult heal ilmal 23. juunist kuni 10. aug.*

Soldinos
võtavad „PÕHJA EESTI“ tellimisi ja kuulutusi vastu
Hrd: **Tõlts, Mullas, Veltbach**

ÜÜRILE ANDA
päiksepoolne puhas ja soe **korter** telliskivi majas.
Narvas, Vaivara tän. nr. 6.

Dr. C. Becker
Telef. 195.
Sünnituse, naiste ja laste haigused.
Erahaigete vastuvõtm. suvel
Kreenholmi haigemajas
igapäev **12—1**
5—6
(peale laupäevade)
Narva-Jõesuus
Dr. E. Salzmanni sanatooriumis
laupäeval ½5—6

Tagasi jõudnud
Hambaarst
H. Olev
Hermanni t. 17.

„Alutaguse Elu“
võib ka tellida üks kord nädalas, iga laupäev, maksab 20 senti kuu. Aastatellimine maksab selkorral 1 kr. 50 senti.

„Põhja Eestis“ on kuulutamine kasulik,
sest
Meie lehte läheb üle Virumaa. 2) Kuulutused lähevad tasuta üle Jõhvi ajalehte „Alutaguse Elusse“. 3) „Põhja Eesti“ kuulutused üle Trükitehnilisest on kõigist teistest lehtedest. Ilmuva lehe numbrisse kuni
Kuulutusi võetakse vastu iga päev kella 8—18. kella 12 eelpäeval.

Vastutav toimetaja: Hans Lill.
Väljaandja U.-Ü. „Põhja Eesti“.
M. Minise trükk. Narvas, Rahu tän. 15.

ſpiooniks... jaa... juſt ſee ſama... ja nüüd on ta iſe...“ Peter naeris.

Marie naeris lahmakalt ja noogutas päriolewalt.

Adeele naeris helewaljusti, tuli wastu ja waatles Martinit naiiwſe, warjamatu meeleheaga.

„Seda pean ma teile palju kordi tänama,“ ütles Marie, „ſee oli teiſt õieti topkord...“

„Aga täna...“ liſas Peter humoorſelt, „täna pole ſee ſugugi õieti...“

„Siiski!“ piſtis Adeele oma papagoi tooni wahele. „Ka ſee täna oli õieti...“ Ta waatas Martinile otſa, „muidu poleks me härrat iialgi ſaanud tundma õppima. Ja ſina,“ ta pöördus kelmikalt wenna poole, „ſina patune oled küll wiimane, kes tohiks pattu needa.“

„Oo palun, Adeele,“ ruttas Peter wahele, „mina olengi juſt asjatundja!“

Martin langetas pea ja ſeiſis ſilmad ſuunitud maha. Nüüd waatas ta üles. See wäike kahwatu müürſepp, kelleſt ta topkord nii wastikuſt tundis, ei olnud ſugugi halb. Ja waene küürakas ſeal näis koguni heatahtliſena. Ta ei harutanud pikemalt. Tema ſeiſukord ei lubanud ſeda.

„Noh, Mare,“ käſutas Peter, „anna temale taſs tuliſt kohwi, aga ruttu.“

„Kohe.“ Marie pöördus kolde juure.

„Sa oled wiſt märganud juba,“ ütles Peter Martinile, „ſee mägestik, ſeal kolde juures, on minu naine. Ja ſee... wäike õmblusmaſina juures, ſee on minu õde, Adeele...“ Martin nägi köök-tuba, ruumi, mille iſeloomu ta weel ei tundnud, mida ta kunagi

ei olnud näinud. Kolde läheda oli woodi. Akna ja ukſe wahel kumut, millel oli mitmeſuguſeid nippaſju, Martini arwamiſe järele igaſugu rämpſu. Äratuskell, kaks lühtrit hõbeklaaſiſt, mõned päewapildid teokarpraamides. Armetu ſohwa oli aſetatud ſuurema ſeina ääre. Selle ees weel üks laud ja paar tooli.

„Tulge ſiiapoole,“ palus Adeele pehmelt.

Martin järgis kutſet ja ta juhiti ſohwa juure. Ta laskus ſellele. Marie tõi kohwi ja kõik istuſid koos hommikuſöögil.

„Teate teie, et mina teid leidſin?“ küſis Marie. „Tuues piima, pidin peaaegu üle ſinu komistuma...“

Peter lükkas Adeelele külge: „Marie jutuſtab kangelasteguſid, mis? Sul on ikka pagana teraſed ſilmad, Marie... muidu olekſid wõinud ſelleſt tilluke-ſeſt asjaſt märkamatult mööduda!“

Nad naerſid kõik kolm.

Ja Adeele hüüdis: „Pime kana on ka kord tera leidnud!“

Nad naerſid jälle. Peter patſutas Mariele ſelga: „Nüüd ſa tead, kes ſa oled... pime kana... ſeda pole ſa wiſt weel kuulnud, mis?“

Adeele ütles taſa: „Aga meie oleme tema pojad... ſina, Peter, ja mina...“

Martin jõi ſõõmudega musta kohwi ja tundis end ſekund ſekundilt wärskenewat. Ta pea ſelgis, ta kõht rahunes. Ta ei lauſunud ſõnagi, ja ta wältis kellelegi otſa waatamaſt.

Waewalt oli ta teinud wiimaſe rüüpe, manitſes teda Peter: „Tule nüüd.“ Ta pani Martini keſk tuba ſeisma ja waatles. Ei ſaanud ſalata, et tema ööbimiskoha jäljed riietel awaldusid.